

Ямненко Г.Є.,
асистент кафедри економіки
підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана»

Yamnenko G.Y.
assistant of department of economy
of enterprises
KNEU the name of V.Getmana

**СИСТЕМНО-СИТУАЦІЙНИЙ
ПІДХІД ДО МОДЕЛЮВАННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО
ПІДПРИЄМСТВА**

**SYSTEM-SITUATION APPROACH
TO DESIGN OF ACTIVITY
OF MODERN ENTERPRISE**

Розглянуто системно-ситуаційний підхід як інструмент моделювання діяльності підприємства на сучасному етапі суспільного розвитку

System-situation approach is considered as instrument of design of activity of enterprise on the modern stage of public development

У сучасних умовах господарювання посилися інтерес науковців і практиків до нових технологій та моделей функціонування та розвитку, зокрема і в управлінні підприємством. Значну увагу питанням моделювання та планування бізнесу приділено зарубіжними та вітчизняними вченими у зв'язку з прискоренням виникнення нових проблем, що загрожують функціонуванню господарюючих суб'єктів.

Активний інтерес дослідників до побудови моделей, що імітують поведінку об'єктів, зумовлений складністю пізнання різноманітних об'єктів сучасного світу, а особливо такого суб'єкта господарювання, як підприємства майбутнього, орієнтованого на знання та інновації. Проблема моделювання як одного з найбільш значних інструментів ефективного управління соціально-економічним розвитком з часом тільки загострює свою актуальність. Особливої гостроти вона набуває зараз, коли Україна обрала інноваційну стратегію свого розвитку.

Будь-яка структура буде своєю діяльністю у якійсь частині простору між ідеальним станом, до якого прямує, та кризовим станом, якого намагається запобігти. Ідеальний стан досягти неможливо, проте бажання рухатися в напрямку до досконалості визначає його розвиток. Рух у напрямку до межі небезпеки свідчить про поступове припинення функціонування підприємства, тому необхідно докладати певних зусиль для його утримання на бажаному рівні.

Практика свідчить що, у багатоцільових системах, які прагнуть до ідеалу, в процесі реалізації поточних задач останні можуть бути змінені у напрямку сприяння щодо наближення до по-

ставлених цілей. Якщо система послідовно відмовляється від виконання визначених задач і шукає інші, більш ефективні, то ця система буде вважатися такою, що прагне до ідеалу, а економічний об'єкт відповідно таким, що прогресивно розвивається.

Ідеальний стан діяльності — найбільш бажана перспектива розвитку будь-якого підприємства, тому кожна з поставлених тактичних цілей повинна передбачати досягнення реальних, несуперечливих результатів. Уникнення стану катастрофи можливе за умови системного розв'язання проблем розвитку підприємства. Важливим і складним є процес поставлення та реалізації комплексу тактичних цілей для досягнення стратегічної мети та вибір ключових показників, що будуть визначати досягнення поставлених цілей.

Для сучасного підприємства велике значення грає його гнучкість як оперативність реагування на потреби суспільства, що змінюються. Особливістю сучасного підприємства є значна інерційність, тому компенсувати її можна тільки шляхом створення спеціальних механізмів оперативного виявлення «сигналів навколишнього середовища», аналізу їх і реагування на них змінами в своїй діяльності.

Існує багато моделей, що дозволяють вирішувати ситуаційні проблеми підприємницької діяльності. Ефективний шлях розвитку можна побудувати шляхом використання інтегрального системно-ситуаційного підходу до процесів постановки та розв'язання будь-яких завдань.

Граничні стани задають межі розвитку об'єкта моделювання, а ситуаційні — відтворюють сам процес цілеспрямованого розвитку, тобто зміну станів цього об'єкта. До ситуаційних станів відносяться цільовий, поточний, прогнозний. Процес функціонування та розвитку будь-якого об'єкта реальності може бути охарактеризований простором станів із п'яти різновидів — двох граничних та трьох ситуаційних

Системно-ситуаційний підхід полягає у визначенні місцезнаходження об'єкта дослідження на вертикалі розвитку, аналіз причин, що призвели до проблемної ситуації, вирішення виявлених проблем та попередження проблем, що заважають розвитку в напрямі до досконалості; це допоможе підприємству уникнути катастрофи.

Поєднання системного та ситуаційного поглядів дають уявлення про проблеми діяльності об'єкта моделювання. Відхилення поточного стану об'єкта моделювання від бажаного стану є проблемою діяльності цього об'єкта. Отже, моделювання ознак, при-

тамних об'єкту дослідження, є необхідною умовою розв'язання проблем функціонування та розвитку підприємства.

Моделювання на множині системоутворюючих і ситуаційних станів дозволяє здійснювати проблемно-діагностичні функції, виділяючи стратегічні, тактичні, оперативні та інші системні, системно-ситуаційні чи ситуаційні проблеми. Аналіз системи проблем та шляхів їх подолання є запорукою ефективного функціонування та розвитку підприємства.

Практика свідчить, що не існує готових рішень для всіх проблем, з якими може стикатися підприємство. Реальні економічні проблеми завжди нестандартні та заплутані, а часу і вихідної інформації для їх вирішення переважно недостатньо. Тому необхідно навчитися комбінувати різні підходи, застосовувати весь накопичений досвід знань для пошуку творчих рішень в умовах невизначеності та неповної інформації.

Янголь А.В.,
студентка,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Yangol' Anna
Student of the SHEE «Vadym
Hetman Kyiv National Economic
University», Ukraine

ОБҐРУНТУВАННЯ СУЧАСНОЇ БІЗНЕС-МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

THE MODERN BUSINESS MODEL RATIONALE OF THE ENTERPRISE DEVELOPMENT

Визначено концептуальні основи формування бізнес-моделі компанії. Обґрунтовано особливості поширених у практиці підходів до розробки моделей бізнесу підприємств.

There are defined the conceptual bases of the business-models company formation and are proved features of the approaches extended in the practice to working out of the business-models of the enterprise in this work

Говорячи про бізнес-моделі, найчастіше мають на увазі три аспекти: елементи бізнес-моделі, поширені приклади операційних бізнес-моделей та механізм зміни бізнес-моделі в ринкових умовах. У загальному розумінні бізнес-модель описує, як компанія позиціонує себе в ланцюжку створення цінності у межах своєї галузі та яку модель створення прибутку та генерування доходу вона обрала. Отже, в узагальненому трактуванні бізнес-модель — це метод стійкого ведення бізнесу [1, 4].